

at overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet er blevet 450 mill. kr. større end året før, medens kasseoverskuddet er blevet forøget med 783 mill. kr. Denne styrkelse af statsfinanserne har ydet sit væsentlige bidrag til at dæmpe efterspørgselspresset.

En videreførelse af denne linje var nødvendig for indeværende finansår. Regeringen foretog derfor sidste år før finanslovforslagets fremsættelse en ekstra gennemgang af hele budgettet med det resultat, at betydelige besparelser blev gennemført. Mulighederne var begrænset af den omstændighed, at tæt ved to tredjedele af samtlige statsudgifter er fastlagt i henhold til gældende love eller — som forsvarsudgifterne — ved særlige politiske aftaler. Hertil kommer, at en række tilskud og refusioner fortsat stiger som følge af de løn- og prisstigninger, der har fundet sted i de foregående år.

Når der trods ønsket om at begrænse statens udgifter alligevel opstod en ikke ubetydelig udgiftsstigning i fjor, betyder det altså ikke, at anstrengelserne har været resultatløse, men det beror på objektive omstændigheder, som ingen regering ville formå at sætte sig ud over. Også for indeværende år vil en udgiftsstigning blive resultatet til trods for, at væsentlige udgiftkrævende love ikke er gennemført. Det må i denne forbindelse erindres, at der i disse år i befolkningen stilles store krav om offentlig aktivitet; det drejer sig om områder som uddannelse, forskning, sundhedsvæsen, social tryghed og trafik.

Den afgørende prøve for regeringens økonomiske politik blev imidlertid forårets afgørelse af indkomstproblemerne.

Efter tilskyndelse fra formandskabet for det økonomiske råd tog regeringen med tilslutning fra arbejdsmarkedets parter og erhvervene på et tidligt tidspunkt initiativet til at søge de forskellige vigtige afgørelser samordnet indbyrdes, afgjort samtidigt og afpasset efter de reelle økonomiske muligheder. Dette blev helhedsløsningen, der på samfundsmæssigt forsvarlig vis og med sund social balance imellem de trufne foranstaltninger løste en vanskelig situation, som ellers kunne have påført samfundet en for alle parter kostbar storkonflikt.

Helhedsløsningens enkeltheder vil være velkendte fra behandlingen i det høje ting før vedtagelsen i marts. Den indeholdt vidtrækkende og til dels usædvanlige afgørelser. Sammen med omsforliget har den medvirket til at genskabe den økonomiske balance. Eksporten er steget meget stærkt. Dette gælder især industrieksporten, der i første halvår er steget med 17 pct., når man ikke regner skibe med. Hvis man tager den ekstraordinært store skibseksport med, ja, så er industrieksportstigningen 25 pct. Det er klart, at den forbedrede internationale konjunktur og toldafviklingen inden for EFTA har bidraget til denne udvikling. Men hvis ikke den førte politik havde forebygget en arbejdskonflikt, dæmpet den indenlandske efterspørgsel og standset omkostningsstigningerne, ville et så gunstigt resultat ikke have været muligt.

Resultaterne er i dag synlige for enhver. Det store underskud på betalingsbalancen er fjernet, og den samlede valutareserve er større end nogen sinde. For første halvårs vedkommende skyldes reservernes forøgelse i alt væsentligt udenlandske lån, der altså ikke er anvendt til forbrug, men i juli og august har der været et reelt valutaoverskud, der har andraget ikke mindre end 340 mill. kr. Den stærke prisstigningsbølge er bragt til ophør. Presset på arbejdsmarkedet er mindsket, renten er faldet, diskontoen sænket, og ledigheden er minimal.

Trods denne almindelige fremgang for dansk økonomi er visse områder stadig præget af vanskeligheder. Det gælder især landbruget, skibsværfterne og skibsfarten. Man